

Suomen Potilasliitto ry
Helsinginkatu 14 A 1
00500 Helsinki

Sosiaali- ja terveysministeriö
PL 33, 00023 Valtioneuvosto

Asia: Lausuntopyyntö STM060:00/2019, STM/2425/2019

Pyydettyä lausuntona **STM060:00/2019, STM/2425/2019** (08.08.2019) koskien luonnosta hallituksen esitykseksi eduskunnalle sairausvakuutuslain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta. Suomen Potilasliitto ry esittää lausunnossaan kunnioittavasti seuraavaa:

Ensisijaisesti Suomen Potilasliitto pitää yhtä aikaisemmissa lausunnoissaan koskien tätä asiaa. Potilasliitto haluaa edelleen tätä ajatellen toistaa jo 23. marraskuuta 2018 esittämänsä kannan, joka on mainittu seuraavassa:

”Kun potilas hankkii terveyspalveluja yksityiseltä palveluntuottajana, hän ei ole pelkästään potilaan, vaan myös kuluttajan roolissa. Se, että yhteiskunta maksaa sairausvakuutuskorvauksen muodossa osan hoidon kuluista, ei vaikuta ihmisen asemaan potilaana ja kuluttajana. Yksityisten terveyspalvelujen käytöstä maksettavista sairaanhoitokorvauksista luopumisella on suora vaikutus potilaan ja kuluttajan palvelusta maksamaan hintaan: se todennäköisesti nostaa hintoja ainakin jossain määrin.

Suomen Potilasliitto katsoo, että yksityisten terveyspalveluiden hintojen nousu on selkeästi haitallista näitä palveluja käyttäville potilaille ja kuluttajille. Osa potilaista joutuu luopumaan näiden palvelujen käyttämisestä ja siirtymään julkisten terveyspalvelujen käyttäjiksi. Pahimmassa tapauksessa tämä johtaa siihen, että hoitojonot julkisella puolella kasvavat ja myös nykyisin julkisia terveyspalveluja käyttävien ihmisten asema heikkenee. Toisaalta lakkautettavia korvauksia vastaava rahoitus on tarkoitus osoittaa maakuntien rahoitukseen valtion varoista. Tämä saattaa estää hoitojonojen kasvun.

Joka tapauksessa osa potilaista ja kuluttajista joutuu nykyistä heikompaan asemaan. Ne, jotka jatkavat yksityisten terveyspalvelujen käyttämistä, maksavat palveluistaan nykyistä enemmän ja osa niistä, jotka siirtyvät julkisten palvelujen käyttäjiksi, joutuu odottamaan hoitoon pääsyä nykyistä pidempään. Heikennykset kohdistuvat erityisesti työterveydenhuollon ulkopuolella oleviin ihmisiin.

Suomen Potilasliitto ry suhtautuu sinänsä myönteisesti terveydenhuollon rahoituksen yksinkertaistamiseen eikä suhtaudu periaatteen tasolla kielteisesti yksityisten terveyspalvelujen käytöstä maksettavien sairaanhoitokorvauksista luopumiseen. Jos korvauksista luovutaan, on kuitenkin varmistettava, että korvaavat julkiset palvelut ovat riittävän laadukkaita ja että ihmiset pääsevät kohtuullisessa ajassa hoitoon. Nykyisiä hoitoon pääsyn määräaikoja pitää lyhentää merkittävästi. Kenenkään ihmisen asemaa ei saa heikentää kohtuuttomasti.”

Koska nyt lausuntokierroksella olevan lakimuutoksen on tarkoituksena olla väliaikaisesti voimassa 01.01.2020–31.12.2025, kootaan sen vaikutuksista kokemuksia. Tätä asiaa Potilasliitto erityisesti pitää hyvänä, koska silloin taloudellisia vaikutuksia on pakkokin ryhtyä kriittisesti arvioimaan. Tässä yhteydessä voidaan uudelleen tehdä mahdollisia korjauksia tai täsmennyksiä lain määräyksiin.

Tyydytyksellä liitto tervehtii myös lain odotettua vaikutusta saada uusia lääkkeitä potilaskuluttajien saataville kohtuullisella hinnalla. Lain määräaikaisuuden johdosta tätäkin lopputulemaa voitaneen tarkemmin arvioida nyt ko. lain määräajan päättymisen jälkeen.

Helsingissä 28. elokuuta 2019

Paavo Koistinen, puheenjohtaja
Suomen Potilasliitto ry